

7/50321

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 5184
Konu : Bartın Milletvekili
M. Rıza YALÇINKAYA'nın
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2014

27 Ekim 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05/09/2014 tarihli ve 43452547-120.00-193732 sayılı yazınız.

Bartın Milletvekili ve TBMM Başkanlık Divanı Üyesi M. Rıza YALÇINKAYA'nın; Bartın'da yapılmak istenen termik santralle ilgili ÇED süreci hakkında Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/50321 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 2 Sayfa)

BARTIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN M. RIZA YALINKAYA'NIN
TBMM 7/50321 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR İLE CEVAPLARI

SORULAR:

Hema Entegre Termik Santrali projesi ÇED süreci ile ilgili 27 Şubat 2014 tarihinde yapılan İnceleme Değerlendirme Komisyon Toplantısı'na görüşüne başvurulmuş kurumlar arasında Bartın Halk Sağlığı Müdürlüğü, sunduğu görüş yazısında, "yapılmak istenen termik santralin Bartın-Amasra halkının sağlığı için herhangi bir olumsuzluk oluşturmayacağı" yönünde bilgi vermiştir.

Ancak, eleştiriler üzerine Bartın Halk Sağlığı Müdürü Dr. Ahmet Demir, çarpıcı açıklamalarda bulunmuş, "Eskiden termik santral ölçümleri Halk Sağlığı Müdürlükleri tarafından yapılıyordu. Fakat şimdi bu ölçümleri Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü yapıyor. Biz sadece onların yaptığı ölçümlerdeki rakamların halk sağlığına zararı olup olmadığını kontrol ediyoruz. Biz 'termik Santral zararlı değil' demedik. Ölçümler belli bir rakamın üzerine çıktığında zararlıdır. Bize getirilen rakamlar bu çıtanın altındaydı. Şunu da ifade etmek gerekirse, rakamları bize şirket görevlileri getirdi. Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü değil. Yani rakamların doğruluğu kesin değil" diyerek büyük bir skandalı itiraf etmiştir.

Bartın Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün resmi kurumlar tarafından kendisine sunulan veriler ışığında değerlendirme yapmak yerine, projeyi gerçekleştirmek isteyen firmanın verdiği rakamlara göre görüş belirlemesi tam bir skandaldır. Aynı zamanda Demir'in sözleri yapılmak istenen termik santral projesi ile ilgili Bakanlığınıza bağlı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün görevini yerine getirmediğini de ortaya koymaktadır. Bu nedenle bir an önce resmi kurumların. Amasra'ya yapılmak istenen termik santralin halk sağlığı açısından etkilerini ortaya koyacak yeni objektif bir araştırma yapması, bu araştırma sonuçlanıncaya kadar da ÇED sürecinin askıya alınması Bartın halkının sağlığı açısından zorunludur.

Çünkü uzmanlar yöredeki enversiyon tehlikesinden dolayı, tıpkı 1952 yılında Londra'da yaşanan felaket gibi, bir gecede binlerce insanın ölebileceğini dile getirmektedir. Ayrıca termik santralin soğutma suyunun deniz ekosistemine ciddi zararlar vereceği çok açıktır. Bu durum karşısında Tarlaağzı ve Gömü köyleri ile diğer yakın yerleşimlerin olumsuz etkileneceği düşünülmektedir. Santral nedeniyle Karasu, Güzelcehisar, Saraylı, Gürgenpınarı gibi seracılık, çilek ve fındık tarımı yapan köylerdeki tarımsal üretim tehdit de altındadır. İnkumu, Amasra, Güzelcehisar, Çakraz ve diğer kıyı yerleşimlerindeki turizm termik santralden olumsuz etkilenecektir. Santral binası, kireçtaşı ocağı ve kül depolama sahası için yüzlerce hektarlık doğal orman ekosistemi ortadan kaldırılacak, tarihi ve turistik Amasra sahillerinde yoğun bir arazi ve peyzaj bozulması yaşanacaktır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1) Bakanlığınıza bağlı Çevre Etki ve Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Bartın Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nden, Amasra'ya yapılmak istenen termik santralin, halk sağlığını ne şekilde etkileyeceğine yönelik araştırma yapmasını istemiş midir? İstemişse, bu araştırmanın sonucu nedir?
- 2) Bakanlığınıza bağlı Bartın Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün, Bartın Halk Sağlığı Müdürlüğü'ne, termik santralin halk sağlığını nasıl etkileyeceğine yönelik bir rapor sunmamasının nedeni nedir?
- 3) Bartın İl Halk Sağlığı Müdürü Dr. Ahmet Demir'in sözleri, Bakanlığınıza bağlı Bartın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü yetkililerinin görevini yerine getirmediğini ortaya koymaktadır. Bu konuda her hangi bir soruşturma başlatmayı planlıyor musunuz?

4) Bartın Halk Sağlığı Müdürü Dr. Ahmet Demir'in, "Rakamları bize şirket görevlileri getirdi" itirafının ardından, bu kurumun İnceleme Değerlendirme Komisyon Toplantısı'na sunduğu görüşü dikkate almayı düşünüyor musunuz?

5) Bartın Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün görüşüne yeniden başvurmayı düşünüyor musunuz? Yoksa, şirket tarafından verilen rakamlara göre hazırlanan raporu mu dikkate alacaksınız?

CEVAPLAR:

1- Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nin 8/4 maddesinde; raporların incelenip değerlendirilmesi için ilgili kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, Bakanlık yetkilileri, proje sahibi ve Bakanlıkça yetkilendirilmiş kurum ve kuruluşlardan oluşan bir komisyon kurulacağı hükme bağlanmıştır. Komisyonun rapor hakkındaki çalışmaları ve halkın görüşleri dikkate alınarak şekillenen ÇED Raporu Özel Formatı çerçevesinde, planlanan tesise ait baca emisyonlarının insan sağlığı üzerine muhtemel etkileri irdelenmiş olup, bu kapsamda hazırlanan Sağlık Riski Değerlendirmesine ilişkin Rapor, Nihai ÇED Raporu EK-14'de yer almaktadır.

2- ÇED Yönetmeliği gereğince, oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyonunda yer alan kamu kurum/kuruluş temsilcilerinin, temsil ettikleri kurum ve kuruluşlarının görev alanlarıyla sınırlı olmak üzere, görüş vermeye yetkili kılınmış olmaları esastır. Dolayısıyla, komisyon üyelerinden Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün görevi faaliyetler hakkında rapor hazırlamak değil, hazırlanan raporları değerlendirip görüş vermektir.

3- Bilindiği üzere, ÇED Yönetmeliği gereğince yapılmış iş ve işlemler nihai bir karar olmamakla birlikte mer'i mevzuat uyarınca ilgili kurum ve kuruluşlardan izin, onay, ruhsat ve/veya karar alınması gerekmektedir. Tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli olan ön izin, izin, şartlı ve kısmi izin başvuruları, tesisten çıkan emisyonun ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin önlenmesinin tetkik ve tespiti hususlarını kapsayan Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde olumsuz etkilerin giderilmesi için alınacak önlemler çevre mevzuatı çerçevesinde öngörülen modelleme çalışmaları ile desteklenmiş, yapılan tüm bu çalışmalar, hesaplamalar ve değerlendirmeler irdelenmiştir.

Ayrıca, Amasra İlçesinde kurulması planlanan termik santrale ait ÇED sürecinin başlangıcından bugüne kadar İl Müdürlüğümüz kendi görev ve yetkisi sınırları içerisinde, mer'i mevzuat kapsamında yükümlülüklerini yerine getirmiştir. Halk Sağlığı Müdürlüğünün yerel basında yayımlanan konu ile ilgili açıklamaları İl Müdürlüğümüzce tektip edilerek, 04.08.2014 tarihinde mahallinde basın açıklaması yapılmıştır.

Hem 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda hem de 03.10.2013 tarih ve 28784 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nde yer alan Çevresel Etki Değerlendirmesinin "Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalar" tanımında da görüldüğü üzere ÇED prosedürü uygulanan proje henüz planlama aşamasında olup, yetki, görev ve sorumluluklar çerçevesinde Bakanlığımız ile Bartın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından mer'i mevzuat uyarınca yasal yükümlülükler yerine getirilecektir.

4- 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanan ÇED Yönetmeliği ve bu kapsamda çıkarılan Yeterlik Belgesi Tebliğindeki şartları sağlayarak, yeterlik belgesi alan kurum/kuruluşlar tarafından hazırlanan ÇED raporu ile tüm ek bilgi/belgelerin ilgili kurumlara sunulması mevzuat uyarınca bir aykırılık teşkil etmemektedir.

5- ÇED Yönetmeliği çerçevesinde halkın görüş ve önerilerinin de alınmasının ardından, Nihai ÇED Raporu Bakanlığımıza sunulmuş olup, yürütülecek süreç ile ilgili işlemler Yönetmelik kapsamında şekillenecektir.

